

AUTENTIČAN JEZIK U NASTAVI STRANIH JEZIKA NA NEFILOLOŠKIM FAKULTETIMA¹

Sažetak: Predmet rada jeste upotreba didaktičkog materijala koji se bazira na autentičnom jeziku koji je poželjno koristiti u nastavi stranih jezika na nefilološkim departmanima. S obzirom na to da je strani jezik obavezan predmet svakog studijskog programa, plan i program nastave jezika se razlikuje u odnosu na filološki program učenja stranog jezika. Autentičan jezički materijal predstavlja jednu od mogućih metoda za učenja stranog jezika na fakultetima, s ciljem da se studentima približi strani jezik, ali u okviru svog studijskog programa. Kroz autentičan jezik studentima se pruža mogućnost da savladaju jezik u okviru svoje oblasti rada i na taj način upoznaju materiju ne samo na maternjem jeziku, već i na stranom. Ovim putem studenti stiču ne samo opšte znanje jezika već i znanje jezika s aspektom svoje stručne discipline. Rad takođe navodi primenu učenja jezika na univerzitetskom nivou u skladu sa znanjima i potrebama studenata, upravo putem autentičnog jezičkog materijala za fakultet humanističkih nauka.

Ključne reči: autentičan materijal, učenje jezika, autentičnost, univerzitetski nivo, studijski program

1. Uvod

Izučavanje stranog jezika na univerzitetima primenjuje se niz godina čime strani jezik dobija status obaveznog nastavnog predmeta. Poznato je da je nastava stranog jezika na nefilološkim studijama drugačija u odnosu na filološki program, gde se studenti obrazuju da budu profesori određenog stranog jezika. Međutim, organizacija nastave i izrada programa u okviru različitih nefiloloških studija ne zadovoljava jezičke potrebe studenata, budućih stručnjaka, i nivo znanja stranog jezika za akademske i profesionalne potrebe. Za pojedine oblasti studija poznavanje engleskog jezika i najmanje još jednog stranog jezika je neophodno, pored stručne terminologije potrebno je praćenje stručne literature, ostvarivanje međunarodne saradnje i predstavljanje radova u naučnim okvirima. Stoga, kursevi stranih jezika na nematičnim fakultetima moraju biti detaljno osmišljeni i uskladijeni prema studijskim potrebama, ali i usmereni prema određenim ciljevima.

¹ ivanaglishovic89@gmail.com

Prema Bolonjskom sistemu i Zakonom o usmerenom obrazovanju, neophodno je poznavanje najmanje jednog stranog jezika, posebno s aspekta odgovarajuće stručne discipline. Na ovom nivou obrazovanja studenti bi trebalo da razvijaju svest o jezičkim potrebama koje će kao stručnjaci imati. Na osnovu prethodno rečenog, potrebno je obratiti pažnju na nastavu stranih jezika na nematičnim departmanima, pre svega na didaktički materijal i izbor drugih oblika materijala koji se mogu koristiti u kombinaciji s udžbenikom s ciljem da studenti upoznaju stručnu materiju na stranom jeziku. Postojanje odgovarajućih nastavnih materijala na fakultetima je neu Jednačeno, uglavnom koncipirano na udžbenicima ili „skriptama“ i redje nedovoljno korisno studentima. Kako studenti ne bi shvatili strani jezik kao manje obavezan predmet, neophodno je motivisati ih i pružiti im znanja upravo iz ugla svoje oblasti studija. Danas se na mnogim fakultetima strani jezik uči za sticanje opšteg znanja, izbor sadržaja kurseva jezika u većoj meri ne doprinosi stručnim jezičkim znanjima. Jezik struke je osnovica stručnog jezičkog znanja koji bi trebalo da bude deo programa svakog nefilološkog fakulteta. Na tercijarnom nivou obrazovanja studentima, u zavisnosti od studentskog profila, potrebno je pored osnovnog znanja jezika omogućiti i proširenje jezičkog izraza u skladu sa svojim obrazovnim potrebama. Jedna od mogućih metoda koja može pospešiti jezički izraz tiče se upravo odabira i kreiranja nastavnog materijala, u ovom slučaju autentičnog nastavnog materijala. Upravo kroz ovaj rad želimo da ukažemo na upotrebu didaktičkog materijala koji je poželjno koristiti u nastavi stranih jezika na tercijarnom nivou obrazovanja s ciljem da se kroz nastavni materijal obogati jezičko iskustvo studenata. Ukoliko se na fakultetima realizuje nastava jezika za opšte namene, kroz autentičan stručan materijal studentima se može približiti strani jezik u skladu s njihovim akademskim potrebama.

Kroz ovaj rad želimo da ukažemo na doprinos autentičnih izvora u nastavi stranih jezika na nefilološkim fakultetima, kako na kursevima opšte namene tako i na kursevima jezika struke ukoliko su određeni planom i programom. Takođe, u ovom radu mi ćemo se fokusirati na korišćenje autentičnog jezičkog materijala koji studentima omogućava proširenje stručnih znanja na stranom jeziku kroz realnu upotrebu jezika. Korišćenjem autentičnog materijala, studentima se pruža mogućnost da dođu u dodir s onim segmentima stranog jezika koje će im biti potrebni u daljem obrazovnom i profesionalnom angažovanju. Budući da nefilološki fakulteti često nisu u mogućnosti da organizuju kurs jezika za posebne potrebe ili jezik struke, za koje obrazuju studente, poželjno je da se u nastavu uključi materijal koji će nekim delom približiti polje studija studentima u čijem izboru oni sami mogu učestvovati. Ovakav oblik sticanja jezičkih znanja odgovara profesionalnim, ali i lingvističkim potrebama. U radu ćemo, pre svega, razmotriti pojам „autentičan“, ukazati na prednosti i slabosti ovog jezičkog materijala, a potom razmotriti značaj i upotrebu ovog materijala za potrebe nefiloloških studija u okvirima akademske discipline kroz slučaj fakulteta humanističkih nauka.

2. Određenje pojma „autentičan“

S razvojem komunikativnog pristupa u nastavi stranih jezika, posvećena je pažnja uvođenju autentičnog materijala u učenju jezika. Postoje razna shvatanja autentičnog jezičkog materijala, ali se većina autora slaže da je to izvorni jezički izraz koji nije precizno određen za nastavu jezika, ali umnogome može pomoći sticanju znanja. Izloženost realnom svetu pomaže studentima da usvajaju korisne receptivne ali i druge kompetencije na ciljnem jeziku. Takođe razvija kod učenika/studenta svest o realnoj upotrebi jezika, i na taj način studentima se prenose stvarne informacije. Većina definicija o pojmu autentičnosti ima zajedničku karakteristiku, a to je da autentičan materijal podrazumeva izlaganje realnom jeziku i njegova slobodna upotreba u određenoj zajednici i situaciji (Widdowson u Tamo, 2009: 73). Ovakav oblik jezičkog materijala omogućava upoznavanje s realnom upotreboj jezika, gde se upravo realnost navodi kao jedan od aspekata autentičnosti (Tamo, 2009). Autori koji se bave kritičkim pogledom na koncept autentičnosti, Rodžers i Medli (u Ketabi, Shomossi, 2007: 149), ističu da se „autentičan jezik koristi da opiše jezičke uzorke (usmene ili pisane) koji prezentuju realnu upotrebu i odgovarajući kulturni i situacioni kontekst“.² Prema njihovoj konstataciji, autentičan materijal stvorili su izvorni govornici za izvorni kontekst.

Međutim, drugi autori, poput Vidousona (Widdowson, 1998) koji pravi razliku između autentičnog jezičkog materijala i njegove upotrebe, upotrebu označava kao autentičnost, a materijalu pripisuje osobinu originalnosti.³ Autentičnost po njemu zavisi od slaganja jezičkih namera teksta i načina na koji recipijent interpretira tekst (Widdowson u Embong, Abdullah, 2011: 110). S druge strane, Li definiše autentičnost kao proizvod upotrebe, situacije i teksta (Lee u Ketabi, Shomossi, 2007). Autentičnost je dakle, najveći proizvod autentičnih situacija u kojoj je jezik izraz izvorne upotrebe i namere govornika i kao takav može se primeniti u nastavi jezika kao sredstvo sticanja znanja. Prema ovom autoru, autentičan materijal je nastao za potrebe ispunjenja komunikativnih ciljeva iz realnog sveta.

Još jedna definicija prema kojoj se autentičnost ne odnosi samo na materijal, podražava i Brin. U svojoj studiji Brin (u Lira, 2012: 16) izdvaja četiri tipa autentičnosti u nastavi stranog jezika kako bi objasnio da taj pojam nije samo svojstven materijalu već uključuje i sledeće:

- 1) autentičnost teksta;

² Oba autora zastupaju teoriju da autentičan jezik dozvoljava nastavnicima da unaprede komunikaciju na času upravo zahvaljujući prenošenju i percepciji značajnih informacija koje autentičan jezik pruža i na taj način učenici imaju mogućnost da koriste jezik koji uče i izvan okvira učionice (Ketabi, Shomossi, 2007).

³ Isti autor razmatrajući termin originalnost i autentičnost, ističe da autentičan tekst odlikuje njegova upotreba u datom socijalnom kontekstu, dok je originalnost svojstvena samom tekstu. Tekst može biti originalan, ali ako ga izvorni korisnici ne koriste autentično u okviru datog konteksta gubi na svojoj originalnosti. U literaturi se može pronaći termin originalan koji se odnosi na autentičan jezik, ali isti autor, pre svega, predlaže da se koristi termin „originalni tekstovi“, dok se njihovo korišćenje može označiti kao „autentična upotreba“ (Widdowson, 1998).

- 2) autentičnost učenika;
- 3) autentičnost zadatka;
- 4) autentičnost situacije.

Autentičnost teksta posmatra se kroz sam input, tačnije informacije kroz koje učenici razvijaju razumevanje određene teme i razvijaju autentičnu interpretaciju. Postoje pet oblika autentičnog inputa:

- a) originalan autentičan input: primer članci iz novina;
- b) izmenjen autentičan input: primer gledanja snimka na ciljnem jeziku i potom zadatak oko izbora nepoznatih reči;
- c) prilagođen autentičan input: ukoliko nastavnik izmeni tekst kako bi ga prilagodio nivou znanja učenika;
- d) stimulativni autentičan input: pisao ga je nastavnik, ali na autentičan način;
- e) minimalan/sporedan autentičan input: pisan za učionicu, ali ne na autentičan način (Nunan u Lira, 2012: 15).

Autentičnost učenika predstavlja sopstvenu interpretaciju teksta. Ovaj oblik autentičnosti je moguć ukoliko učenik pozitivno reaguje na prikazani materijal koji mora imati komunikativnu podlogu (Lee u Ketabi, Shomossi, 2007). Autentičnost zadatka podrazumeva ne samo angažovanje učenika u komunikativnom učenju već ih ospozobljava da razumeju proces učenja jezika. Autentičnost situacije je prezentovana samim materijalom koji pomaže učenicima da u učionici javno dele svoje predloge i mišljenja na ciljnem/stranom jeziku.

Definisanje pojma autentičnosti otvara neka pitanja kod drugih autora, poput Čaveza koji iznosi sledeće: da li materijal donet u učioniku prestaje da bude autentičan ili pak postaje manje autentičan ako je izvan okvira svog originalnog konteksta? (Chavez u Ketabi, Shoomossi, 2007: 149). Ostaje druga strana objašnjenja ovog pitanja, da tekst ostaje autentičan, ali se njemu pristupa na način na koji je i sam korišćen, tačnije podražavanjem (Chavez, 1988).

Na osnovu razjašnjenja koncepta autentičnosti navedenih autor,⁴ neophodno je nabrojati osnovne oblike autentičnog materijala kako pisanog tako i usmenog sadržaja, poput sledećih: časopisi, knjige, audio-video materijal, sadržaj s Interneta itd. Najpristupačniji izvor jeste Internet gde nastavnici, ali i učenici mogu pronaći veći izbor tekstova autentičnog sadržaja. Uz to se može koristiti i materijal koji se u pojedinim literaturama naziva realija (*realia*)⁵ poput mapi, beleški i slika koji takođe mogu pružiti širok spektar štampanih i govornih informacija koji se mogu koristiti kao sekundarni materijal tokom učenja stranog jezika.

⁴ Postoji niz pristupa pojmu autentičnosti, ali smo u radu istakli objašnjenja metodičara koji su i najzaslužniji za razumevanje ovog termina, gde smo uvideli da je autentičan jezik važan aspekt nastave stranih jezika.

⁵ *Realia* – realija se odnosi na stvarne objekte, primerke ili artefakte koji su predmet ciljne kulture i koji sadrže određene jezičke poruke (Berwald, 1987: 3). U pojedinim studijama često se ovaj termin koristi da označi autentičan materijal, ali se u ovom radu ovaj pojam neće povezivati sa predmetom samog rada.

2.1. Prednosti upotrebe autentičnog materijala

Savremena nastava jezika uključuje nekoliko aspekata koji vode ka uspešnom korišćenju stranog jezika, među kojima je i autentičan materijal. Pojedini autori ističu pozitivne i negativne strane ovog oblika nastavnog materijala.⁶ Korišćenje autentičnog jezika značajan je izvor znanja iz sledećih razloga (Tamo, 2009):

- učenici su izloženi realnom diskursu;
- autentičan materijal ima pozitivan efekat na motivaciju učenika;
- udžbenici često ne uključuju autentičan materijal;
- autentičan materijal često može da proizvede i određenu notu zabave;
- isti materijal se može koristiti i u drugim uslovima, ako je zadatak drugačiji;
- autentičan materijal omogućava učenicima da budu u toku sa aktuelnim dešavanjima;
- autentičan jezik pruža kreativniji pristup učenju stranog jezika;
- autentičan materijal često podstiče na čitanje jer sadrži teme zanimljive učenicima, pogotovo ukoliko i oni sami učestvuju u izboru materijala;
- razni članci, novine, brošure sadrže raznorodne tekstove koji nisu uvek zastupljeni u udžbenicima;
- jezičke promene se odražavaju i na materijal tako da su upotreboom autentičnog materijala učenici u toku s tim promenama;
- autentičan materijal sadrži aktuelan jezik;
- autentični tekstovi pomažu učenicima da steknu jezička znanja namenjena okvirima učionice i znanjima neophodnim za potrebe realnog sveta (Guariento, Morley, 2001: 347);
- autentičan materijal utiče na smanjenje kulturnih barijera koje često otežavaju interkulturnu komunikaciju (Kim u Lira, 2012).

2.2. Slabosti upotrebe autentičnog materijala

Nekoliko metodičara označilo je slabosti korišćenja ovog oblika didaktičkog materijala (Tamo, 2009):

- autentičan materijal može biti kulturno orijentisan što može dovesti do nerazumevanja;
- vokabular može biti neprilagođen jezičkim potrebama učenika;
- veći broj rečeničnih struktura je mešovitog karaktera što može otežati razumevanje teksta;
- nastavniku je potrebno dosta vremena prilikom odabira autentičnih tekstova, snimaka itd.;
- tekstovi često mogu biti zastareli;
- postoji veći broj naslova, reklama, jezičkih izraza koji zahtevaju kulturnu podlogu;

⁶ Prema proceni jedne grupe autora, istakli smo prednosti korišćenja autentičnog materijala, iako postoji određen broj autora koji osporavaju navedene prednosti i ističu njihove slabosti.

- autentični tekstovi često sadrže kompleksne strukture (Richards u Abdullah, Embong, 2011: 111);
- svaki autentičan tekst zahteva odgovarajuć didaktički zadatak (Dunkel u Lira, 2012).

Na osnovu iznetih prednosti i slabosti, u mnogim literaturama se predlaže i favorizuje korišćenje ovog materijala na bilo kom nivou obrazovanja, jer njegova raznovrsnost omogućava prilagođavanje jezičkom predznanju i uzrasnom dobu učenika. Autentičan materijal, koji su stvorili izvorni govornici datog jezika, pruža mogućnost kontakta učenika sa jezikom koji uče. Ovo je prvenstveno najvažnija uloga autentičnog jezičkog materijala.

3. Autentičan jezik kao sredstvo sticanja znanja za potrebe akademske discipline na nefilološkim odsecima

U uvodnom delu rada ukazali smo na koncept jezika za posebne namene, gde je upravo jedna od bitnih odlika ovakve nastave jezika autentičan materijal koji je pogodan za akademske potrebe učenja jezika i uglavnom se koristi na višim nivoima obrazovanja poput univerzitetskih (Carver, 1983: 135).⁷ U nastavi jezika za posebne namene preporučuje se korišćenje autentičnih tekstova jer oni predstavljaju jezičku upotrebu kakva i jeste u realnom svetu i upoznaju studente sa realnim jezičkim situacijama. Izlaganjem realnom jeziku i podsticanje studenata da obrađuju autentične tekstove olakšava kreativno učenje i usmerava jezička znanja ka ciljnim potrebama studenata (Hyland u Xerri, 2012: 43). Ovaj materijal primenljiv je na višim nivoima znanja jezika u slučaju univerzitetskog obrazovanja gde su studenti razvili određene jezičke veštine (Guariento, Morley, 2001) i već poseduju dovoljno jezičko znanje.

Međutim, kada je reč o nastavi jezika za opšte namene na departmanima, sva-kako je značajna uloga autentičnog jezika, jer će studenti moći iz autentičnih izvora⁸ da nauče jezičke strukture za potrebe svoje akademske discipline. Autentičan materijal im omogućava da ovladaju diskursom na stranom jeziku i kasnije korišćenje jezika za dalji rad u profesionalnom okruženju. Takođe, moći će da upoznaju određenu jezičku materiju ne samo na maternjem jeziku već i na stranom. Autentičan materijal čini pravu reprezentaciju registra, diskursa, leksičkih i sintaksičkih elemenata na stranom jeziku koji mogu pomoći studentima nefiloloških studija da steknu i prošire znanje ciljnog jezika. Upotrebom ovog oblika materijala u nastavi jezika na nefilološkim fakultetima studentima je moguće približiti strani jezik, ali u okviru svog studijskog programa. Ovakav nastavni materijal trebalo bi uvrstiti u program nastave jezika, gde je zadatak profesora da pronađe relevantan autentičan materijal kako bi studentima pokazao upo-

⁷ Retki su primeri da na nefilološkim departmanima postoje kursevi jezika uskladieni prema studijskim programima, ukoliko ih nije moguće organizovati, najbolje je preneti studentima stručna jezička znanja putem autentičnog materijala, gde upravo ovaj autor ukazuje i predlaže njihovu primenu u nastavi na univerzitetском nivou.

⁸ Poželjno je koristiti i pisane i usmene autentične izvore u kombinaciji s udžbenikom.

trebu stranog jezika u izvornom obliku, ali i s aspekta njihove stručne discipline ili pak studija. Studente treba upoznati s jezičkim situacijama i strukturama koje bi im mogле poslužiti za primenu studijskog znanja na ciljnem jeziku.

Izvori autentičnog materijala su mnogobrojni, ali s obzirom na činjenicu da je Internet dostupan i povoljan izvor, može poslužiti profesoru da potraži autentičan sadržaj s kojim će studenti biti u prilici da se susretnu i čiji sadržaj će im omogućiti da savladaju odredene jezičke izraze na stranom jeziku, ali opet u domenu svog stručnog obima. Prilikom upotrebe ovog materijala, najbolje je konsultovati studente za odabir tekstova za koje oni smatraju odgovarajućim za svoj nivo znanja jezika, potrebama i poslovnim planovima.

4. Autentičan jezik za potrebe studenata humanističkih nauka: slučaj Ekonomski fakultet

Kao ilustraciju primene autentičnog materijala, navećemo nekoliko primera uskladenih prema studijskom programu za Ekonomski fakultet (studijski program finansije i bankarstvo) kako bismo pokazali da ovim materijalom studenti mogu stići neophodna jezička znanja koja će im biti potrebna u daljem radu i usavršavanju. Na taj način, studenti imaju mogućnost da prošire znanja iz akademske discipline na stranom jeziku i da uvide svrhu upotrebe ovog nastavnog materijala. Veliku ulogu tokom ovog procesa nastave jezika odigrava nastavnik/profesor, od koga zavisi da li će u svoj plan i program nastave uvrstiti i autentičan jezički materijal.

Prilikom odabira autentičnog materijala za nastavu jezika treba uzeti u obzir sledeće faktore (Erbaggio, Gopalakrishnan, 2012: 43):

- polje interesovanja;
- prikladnost teksta zadatku;
- prikladnost nivou znanja učenika/studenta.

Ukoliko učenici obrađuju autentičan tekst u skladu s njihovim interesovanjem i potrebama, to će svakako uticati na njihovu motivaciju i samu interakciju sa nastavnim materijalom. Izbor autentičnog materijala zavisi od studijskog programa, angažovanosti profesora da pronade odgovarajući materijal, ali i od saradnje i motivisanosti učenika da koriste i uče strani jezik ovim putem. Kada nastavnik bira materijal mora da analizira i ima u vidu nivo znanja jezika svojih studenata kao i izbor zadatka shodno datom materijalu. Da bi se izvršio adekvatan izbor tekstova i uskladio sa nastavnim sadržajem, profesor takođe mora da poznaje materiju akademiske discipline. Pri odabiru, primera radi, autentičnih tekstova, profesor mora saradivati i sa profesorima, asistentima, uopšte stručnjacima date discipline kako bi se studenti upoznali sa terminologijom i diskursom njihove oblasti studija. Odabrani tekstovi bi trebalo da slede materiju i iz drugih nastavnih predmeta date discipline shodno proceni profesora.

Prilikom odabira tekstova često se nameće problem aktuelnosti autentičnih izvora. Ako uzmemo u obzir napredak nauke i tehnologije, činjenica je da mnoge

nauke napreduju i razvijaju se brzo, poput ekonomije, stoga profesor mora analizirati materijal i uvrđiti da li je aktuelan i savremen.

U radu smo naveli primere upotrebe autentičnog materijala u nastavi stranog jezika na Ekonomskom fakultetu za potrebe studijske grupe, u ovom slučaju nastave španskog jezika⁹ gde nastavnik koristi sav raspoloživi materijal koji Internet nudi kao jedan od izvora autentičnog materijala. Nastava putem autentičnog materijala može se zasnovati na proučavanju više jezičkih elemenata, poput sintakse, leksičke ili semantike. U ovom radu mi ćemo se ograničiti na nivo leksičke. U sledećim primjerima ćemo pokazati kako se kroz autentičan jezik može savladati određena terminologija i leksička iz oblasti ekonomije, naravno u onoj meri koliko je zaista potrebno studentima da ovladaju osnovnim jezičkim izrazima na stranom jeziku.

- Primer izdavanja čeka:

- Primer naloga za uplatu

RC 2013/0001/01

Recibo de cobro			
Detalles			
Número	2013/0001/01		
Fecha de expedición	12/06/2013	Fecha de vencimiento	01/06/2013
Cuenta bancaria	2938-0626-07-6000120491 (BANKIA, S.A.)		
Destinatario del recibo de cobro			
Nombre	Manuel Oocampo Rey (Constructora San Manuel) [66666666]		
Dirección	Rúa Caramiñal s/n 36201 - Vigo Pontevedra ESPAÑA		

⁹ Iako je engleski jezik jezik ekonomije, u radu smo odlučili da prezentujemo autentične izvore na španskom jeziku, kako bismo ukazali i da se kroz druge strane jezike uz autentičan sadržaj može naučiti jezik.

- Primer platnog bilansa

BALANZA DE PAGOS						
	ACUMULADO ENERO-OCTUBRE					
	2012	Pagos	Saldos	2011	Pagos	Saldos
Cuenta Corriente	324.846,2	339.798,10	-14.909,9	318.220,5	349.880	-31.699,3
Balanza Comercial	191.722,3	214.930,8	-23.208,5	184.634,2	218.704,9	-34.020,8
Servicios	91.111	103.144	-22.033	85.000	100.747	-15.747
Turismo y ocio	26.555,5	9.972,2	26.555,5	56.263,7	11.944,9	25.018,8
Otros	53.340,4	47.572,3	5.960,1	46.509,5	45.735,7	2.573,9
Rentas	26.029,8	46.552,6	-17.522,8	53.752,4	54.522,6	-20.770,2
Transferencias	12.356,3	21.128,3	-8.770,0	13.210,7	20.571,7	-7.361,0
Cuenta de Capital	5.988,6	1.070,1	4.928,6	5.611,5	1.157,4	4.453,9
CUENTAS CORRIENTES+CAPITAL	320.842,9	340.826,2	-9.983,3	323.831,8	351.037,2	-27.205,4
Variación neta de pasivos (VNP) / attività (VNA)						
CUENTA FINANCIERA						
Excluido Banco de España	x	x	4.447,5	x	x	20.395,1
Inversiones directas	x	x	-211.075,4	x	x	-23.703,3
De España en el exterior	-	4.460,9	6.645,3	-	-	-7.336,5
De empresas en el exterior	11.108,2	-	-4.466,9	12.481,4	-	-19.818,0
Inversiones de cartera	-	-22.327,4	-60.772,9	-	-28.065,0	-17.288,6
De España en el exterior	-	-03.100,3	-03.100,3	-46.154,5	-	-46.154,5
Del exterior en España	-	-	-104.744,4	-	-	1.125,5
Otras inversiones (1)	-	-	-104.744,4	-	-	-20.920,3
De España en el exterior	-	44.741,6	-104.744,4	-	-	-30.920,3
Derivados financieros	-120.002,6	-	-120.002,6	30.645,6	-	-102,8
Banco de España (2)	-	-	219.522,4	-	-	92.699,4
Reservas	-	-	-2.216,5	-	-	-3.173,6
Iva netos BE frente al EUROSTAT	-	-	209.458,0	-	-	97.569,1
Otras activos netos	-	-	12.201,0	-	-	15.602,1
ERRORES Y OMISIONES	-	-	5.630,3	-	-	-1.795,7

- Primer fakture

RESUMEN DE LA FACTURA
 Fecha factura: 22 de enero de 2013
 Período de facturación del 20/11/2012 al 21/01/2013
 Factura nº: HC03INC0011902
 Ref.Factura: 999997044097/0103
 Total Factura: 230,83 €

Datos del Cliente
 Titular:
 DNI/NIF:
 Dirección:
 Actividad económica (REMADE): NINGUNA
 GNPFI: 0300514020320000-0000F
 Potencia contratada: 5,5 kW
 Tarifa de acceso: 234 - Contrato de acceso: 000410000175
 Número de Contador: 000103031

Consumo eléctrico		Facturación	
Consumo:	2012: 1.070,1 kWh	Facturado:	TARIFA ELÉCTRICA UNIVERSAL
Gasto:	2012: 447,5 €	Categoría:	
Gasto:	2012: 447,5 €	Edad:	Importe (€)
SU HISTÓRICO DE CONSUMO EN kWh:		FACTURACIÓN DEL CONSUMO:	1.181 kWh x 0,1444716 EUR/kWh = 167,81
Coste medio diario de la energía: 1,20 €/dia		Potencia:	22,09 (kW)
		Imp. Recaudado:	167,84 EUR x 1,00118 x 0,0010 = 0,99
		Recaudación:	1,00
		Total Factura:	230,83 €

- Primer članka iz ekonomskog časopisa *El Economista*

elEconomista.es

La venta de acciones propias de las empresas del Ibex 35 multiplica por 7,2 veces las compras

El primer año de reforma laboral arroja 563.200 parados más

El primer año de la reforma laboral arroja 563.200 parados más

El sector público, aumento y reforma del sistema impositivo el principal apoyo al fiscal.

Los empresarios políticos salvan la reforma laboral.

El consumo privado se ha reducido en dos tercios con el mismo efecto en la contratación.

Las cifras generan un mal humor por la falta de optimismo en el resto de países.

6.202.700

5.170.000

6.202.700

5.945.000

5.700.000

5.450.000

5.200.000

4.950.000

4.700.000

4.450.000

4.200.000

3.950.000

3.700.000

3.450.000

3.200.000

2.950.000

2.700.000

2.450.000

2.200.000

1.950.000

1.700.000

1.450.000

1.200.000

950.000

700.000

450.000

200.000

50.000

2010 2011

Rajoy anunciará un impulso a las reformas, pero sin concretarlas

El Gobierno ha presentado una serie de medidas que, según el ministro de Empleo, impulsarán la actividad económica y crearan empleo.

Algunas señalan la esperada bajada del IVA y el interés del BCE.

El presidente del Gobierno, Mariano Rajoy, ha presentado una serie de medidas que impulsarán la actividad económica y crearan empleo.

5. Zaključno razmatranje

Shodno modernom pristupu u nastavi stranih jezika koji se bazira na savremenim metodama među kojima je i upotreba autentičnog materijala u procesu učenja stranog jezika u bilo kom obliku i na bilo kom nivou obrazovanja, u ovom slučaju u uslovima univerzitetske nastave, neophodno je nastavu prilagoditi potrebama i interesovanjima studenata uz pomoć didaktičkog materijala ovog sadržaja. Na nefilološkim odsecima materijal treba izabrati pažljivo s ciljem da omogući studentima sticanje i bogaćenje jezičkog znanja iz akademske discipline. Iako strani jezik struke nije zaživeo na mnogim fakultetima, ovom metodom moguće je studentima približiti specifična jezička znanja vezana za pismenu i usmenu komunikaciju studenata, budućih stručnjaka date discipline ili oblasti. Ova metoda je izazov za samog nastavnika, ali i veliki korak ka boljim jezičkim rezultatima studenata.

Literatura

- Berwald, J. P. (1987). *Teaching Foreign Languages with Realia and Other Authentic Materials*. Washington: ERIC Clearing house of Languages and Linguistics. 3–6.
- Bojović, M. (2006). Teaching Foreign Language for Specific Purposes: Teacher Development. *Annual ATEE Conference*. Retrieved September 9, 2013 from <http://www.pef.uni-lj.si/atee/978-961-6637-06-0/487-493.pdf>
- Brown, H. D. (1994). *Principles of Language learning and Teaching*. Eaglewood Cliffs.
- Carver, D. (1983). Some propositions about ESP. *The ESP Journal*, 2, 131–137.
- Emborg, A. M. & Abdullah, M. R. (2011). The sustainability of utilizing the authentic materials in English classroom: from the perspective of theory. *International Journal of Basic & Applied sciences*. Vol. 11, No. 2, 110–113.
- Erbaggio, P. & Gopalakrishnan, S. (2012). Enhancing student engagement through online authentic materials. *The IALLT journal*. Vol. 42 (2). 27–51.
- Gálová, D. (ed.).(2007). *Languages for Specific Purposes: Searching for Common Solutions*. Cambridge Scholars Publishing.
- Chavez, M. T. (1988). Authenticity in the language classroom. *IRAL*, 36/4, 277–306.
- Guariento, W. & Morley, J. (2001). Text and task authenticity in the EFL classroom. *ELT Journal*. Vol 55/4. 337–353.
- Ketabi, S. & Shoomossi, N. (2007). A critical look at the concept of authenticity. *Electronic Journal of Foreign Language Teaching*. Vol. 4, No. 1. 149–155.
- Lira, B. J. (2012). *Using authentic materials in ESL classroom: A tertiary level scenario*. Dhaka: BRAC University. Retrieved September 9, 2013 from <http://hdl.handle.net/10361/2064>
- Rogers, C. & Medley, F. (1988). Language with a purpose: Using authentic materials in the foreign language classroom. *Foreign Language Annals*, 21, 567–478.
- Tamo, D. (2009). *The use of authentic materials in the classroom*. Retrieved October 12, 2013 from http://www.lcpj.pro/skedaret/1277547685-74_pdfsam_LCPJ,%20Per%20shtyp.pdf

Widdowson, H. G. (1998). Context, community and authentic language. *TESOL Quarterly*, 32(4).705–616.

Xerri, D. (2012). The use of authentic text with postgraduate students. *Journal of Education and Learning*; Vol. 1, No. 1. Retrieved September 9, 2013 from <http://dx.doi.org/10.5539/jel.v1n1p43>

Izvori

<http://www.eleconomista.es/>

<http://www.modelofactura.net/factura-de-la-luz-endesa.html>

https://www.google.rs/search?q=banco+patricios+el+cheque&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ei=GQvUUvOyDoOrhQeJ2IGgBA&ved=0CAcQ_AUoAQ&biw=1280&bih=698#facrc=_&imgdii=_&i

<http://www.gerencie.com/balanza-de-pagos.html>

Ivana Glišović

AUTHENTIC LANGUAGE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING AT NON-PHILOLOGICAL DEPARTMENTS

Summary: The subject of this paper is using teaching material which is based on the authentic language which is advisable to use during the teaching of foreign languages at non-philological departments. Considering that a foreign language is an obligatory subject of any curriculum, the language teaching curriculum is different in relation to the one used in the philological studies. Authentic language material represents one of the possible techniques for foreign language teaching at faculties, used with the aim to bring the students closer to the language in question within the framework of their own curriculum. Through the authentic language students have the opportunity to master the language within the borders of their field of work and in that way not just to be introduced to the matter in their own language, but in the foreign one as well. In this way students acquire the general knowledge of the language in question and in addition the knowledge of the language from the aspect of their scientific discipline. This paper also gives an example of learning a foreign language through the authentic language material at a faculty of humanistic science.